

Innst. S. nr. 129

(2006-2007)

Innstilling til Stortinget fra kommunal- og forvaltningskomiteen

Dokument nr. 8:24 (2006-2007)

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentan- tene Kari Lise Holmberg, André Oktay Dahl, Gunnar Gundersen og Bent Høie om strengere krav til vilkår for familiegjenforening og etablering

Til Stortinget

SAMMENDRAG

I dokumentet fremmes følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen endre vilkårene for familieetablering/gjenforening med følgende utgangspunkt:

- Den som søker familiegjenforening/etablering, skal ikke ha mottatt sosial støtte eller annen kommunal økonomisk støtte ett år før søknaden.
- Den som søker familiegjenforening/etablering, skal ikke ha mottatt statlig eller kommunal bostøtte ett år før søknaden.
- Den som søker familiegjenforening/etablering, skal dokumentere at han/hun reelt kan forsørge seg selv og ektefelle. Unntaksbestemmelsene snevres inn."

Forslagsstillerne viser til at i 2005 ble det registrert 40 100 innvandringer og 21 700 utvandringer. Det ble registrert 13 048 familieinnvandrere i Utlendingsdirektoratets (UDI) statistikker samme år. I 2005 kom flest familieinnvandrende fra Thailand. Deretter følger Somalia og Polen i antall. Fra Pakistan ble det registrert 461 personer som fikk opphold på dette grunnlaget. Et stort antall av dem som innvander til Norge på dette grunnlaget, gifter seg med etnisk norske kvinner og menn.

Forslagsstillerne mener at tilknytningskrav og 21-årsgrænse ikke er et målrettet tiltak for å forhindre tvangsekteskap.

Forslagsstillerne er imot at staten skal bestemme hvem en skal gifte seg med. Samtidig mener forslagsstillerne at det ikke er en offentlig oppgave å finansiere menneskers valg av ektefelle. Derfor foreslås det strenge vilkår for å kunne innvandre til Norge gjennom familieetablering og gjenforening.

Forslagsstillerne mener at det er en viktig del av integreringspolitikken at det stilles krav til at herboende kan forsørge seg selv og familien som kommer til Norge.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, lederen Tore Hagebakken, Saera Khan, Inger Løite, Tom Strømstad Olsen og Arild Stokkan-Grande, fra Fremskrittspartiet, Per-Willy Amundsen, Åge Starheim og Ib Thomsen, fra Høyre, Kari Lise Holmberg og Bent Høie, fra Sosialistisk Venstreparti, Rolf Reikvam, fra Kristelig Folkeparti, Bjørg Tørresdal, fra Senterpartiet, Trygve Slagsvold Vedum, og fra Venstre, Vera Lysklætt, viser til Dokument nr. 8:24 (2006-2007) der stortingsrepresentantene Kari Lise Holmberg, André Oktay Dahl, Gunnar Gundersen og Bent Høie fremmer forslag om strengere krav til vilkår for familiegjenforening og etablering.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, viser til at Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID) arbeider med forslag til ny utlendingslov på bakgrunn av NOU 2004:20 Ny utlendingslov. Det framgår av brev av 31. januar 2007 til komiteen fra arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen at det i arbeidet med ny utlendingslov og ny utlendingsforskrift vil gjøres en helhetlig virde-

ring av alle spørsmål knyttet til familieinnvandring og underholdskrav, herunder spørsmål om eventuelle økonomiske krav til den som bor i landet for tiden forut for søknadstidspunktet. Flertallet er enig med statsråden i at det vil være mest hensiktsmessig å avvente denne helhetlige vurderingen, og vil på denne bakgrunn foreslå at Dokument nr. 8:24 (2006-2007) vedlegges protokollen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at forslagsstillerne begrunner forslaget med at det ikke er det offentliges oppgave å finansiere folks valg av ektefelle, og at det å stille krav til at herboende kan forsørge seg selv og familiemedlemmer som kommer til Norge, er en viktig del av integreringspolitikken.

Disse medlemmer har som utgangspunkt at de som henter seg ektefelle fra utlandet til Norge har et stort ansvar. Dette ansvaret gjelder både i forhold til å sikre den som hentes hit en anständig levestandard, og i forhold til integrering. På lang sikt, er integrering av familieinnvandrere helt avhengig av herboendes evner, ferdigheter og motivasjon til å integrere en hentet ektefelle eller et annet familiemedlem.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at skjerpede forsørgerkrav i seg selv kan ha enkelte negative konsekvenser, fordi unge personer kan bli tvunget ut i lavtlønnsjobber for å finansiere sine egne tvangsekteskap samtidig som de mister muligheten til å ta utdannelse. Disse medlemmer mener derfor at forslagene fremmet i Dokument nr. 8:24 (2006-2007) må følges opp med andre tiltak som motvirker tvangsekteskap, og som sørger for at unge mennesker ikke blir frarøvet muligheten til høyere utdannelse. Disse medlemmer vil i den forbindelse nevne at Danmark har gjennomført tiltak som 24-års aldersgrense for familiegjenforening med ektefelle, tilknytningskrav og forbud mot ekteskap mellom søskenbarn. Disse medlemmer vil støtte forslagene i Dokument nr. 8:24 (2006-2007) og komme tilbake med konkrete tiltak som hindrer de negative effektene av strengere forsørgerkrav, i god tid innen et eventuelt vedtak trer i kraft.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at det fra enkelte hold blir hevdet at innstramming av reglene om underholdsplikt vil kunne føre til at unge mennesker må avbryte sin utdannelse og gå ut i jobb for å få ektefelle til landet. Disse medlemmer vil fremheve at dette ikke er en ønsket konsekvens av innstramningen. Disse medlemmer vil fremheve at det er viktig at forskriftene til underholdsplikt i størst mulig grad utformes slik at denne konsekvensen unngås.

Disse medlemmer vil videre vise til at å innføre regelverk som øker aldersgrensen for å kunne gifte seg til 24 år for alle kvinner og menn i Norge er et stort inngrep i den norske borgers personlige frihet. Disse

medlemmer er kritisk til foreldre som påfører neste generasjon sine tradisjoner mot deres vilje, men har også respekt for at neste generasjon kan velge å følge sine foreldres tradisjoner om de ønsker det av egen vilje. Disse medlemmer mener det er viktig å kompromissløst forsvare de unges rett til å velge. Disse medlemmer vil fremheve at lover og regler skal gjelde for alle, men det skal også individenes rett til frihet og ansvar.

På denne bakgrunn fremmer komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen endre vilkårene for familiegjenforening/etablering med følgende utgangspunkt:

- Den som søker familiegjenforening/etablering, skal ikke ha mottatt sosial støtte eller annen kommunal økonomisk støtte ett år før søknaden.
- Den som søker familiegjenforening/etablering, skal ikke ha mottatt statlig eller kommunal bostøtte ett år før søknaden.
- Den som søker familiegjenforening/etablering, skal dokumentere at han/hun reelt kan forsørge seg selv og ektefelle. Unntaksbestemmelsene snevres inn."

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:

Stortinget ber Regjeringen endre vilkårene for familiegjenforening/etablering med følgende utgangspunkt:

- Den som søker familiegjenforening/etablering, skal ikke ha mottatt sosial støtte eller annen kommunal økonomisk støtte ett år før søknaden.
- Den som søker familiegjenforening/etablering, skal ikke ha mottatt statlig eller kommunal bostøtte ett år før søknaden.
- Den som søker familiegjenforening/etablering, skal dokumentere at han/hun reelt kan forsørge seg selv og ektefelle. Unntaksbestemmelsene snevres inn.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak :

Dokument nr. 8:24 (2006-2007) - representantforslag fra stortingsrepresentantene Kari Lise Holmberg, André Oktay Dahl, Gunnar Gundersen og Bent Høie om strengere krav til vilkår for familiegjenforening og etablering - vedlegges protokollen.

Oslo, i kommunal- og forvaltningskomiteen, den 22. februar 2007

Tore Hagebakken
leder

Per-Willy Amundsen
ordfører